

Næstved Kommune

Projektbeskrivelse

Genslyngning af Ellebækken ved Ny Holsted

Vandområde ID o3892.

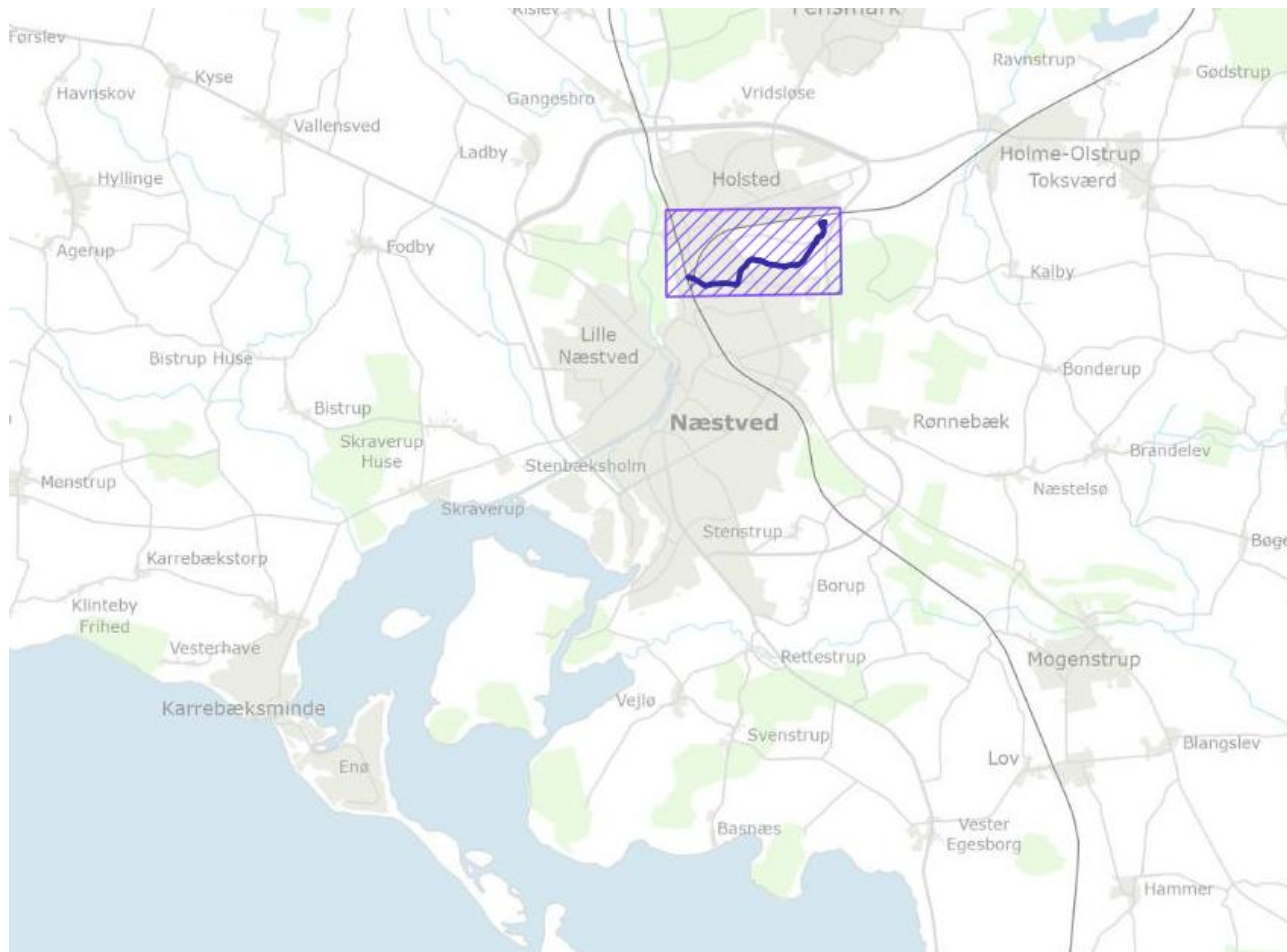
NÆSTVED

Indhold

1. Formål og begrundelse for projektet	3
2. Vandløbsstrækningen	3
3. Vandløbsprofil og regulativ	6
4. Forhold i og omkring projektområdet	7
4.1 Beskyttede sten og jorddiger	7
4.2 Fortidsminde	7
4.3 Lavbundsarealer	8
4.4 Fredskov	8
4.5 Natur	9
4.6 Bilag IV arter	9
4.7 Miljømål	9
4.8 Tekniske Anlæg og ledningsoplysninger	10
4.9 Dræn	11
5. Projektbeskrivelse	11
6 Arbejdsplads	16
7 Dræn og tilløb	17
8 Vandstand og afstrømning	17
10 Afværge foranstaltninger	18
11 Myndighedstilladelser	18
12 Projektjord og lodsejere	18
13 Økonomi	18
14 Tidsplan	18
15 Regulativ	18

1. Formål og begrundelse for projektet

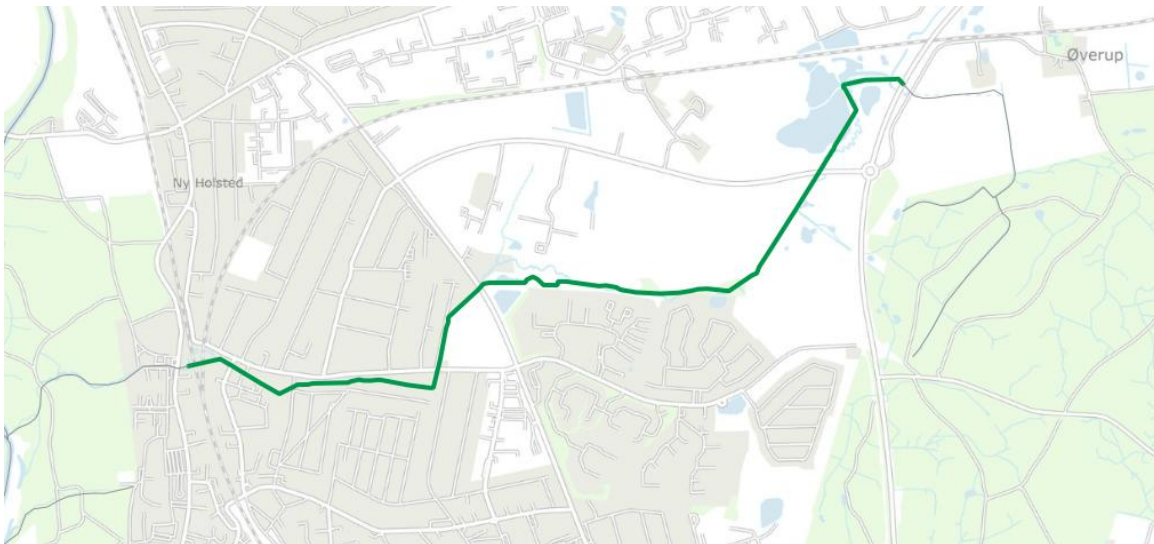
Projektet skal forbedre de fysiske forhold på en udrettet strækning af Ellebæk ved Ny Holsted. Dette sker primært ved at genslynge en ca. 400 meter kanaliseret strækning og ved at udlægge stenmateriale i det ny slyngede vandløb, der dels kan fungere som skjul for fisk og smådyr og dels skal skabe varierede strømforhold og bundforhold til gavn for fisk, smådyr og vandplanter.

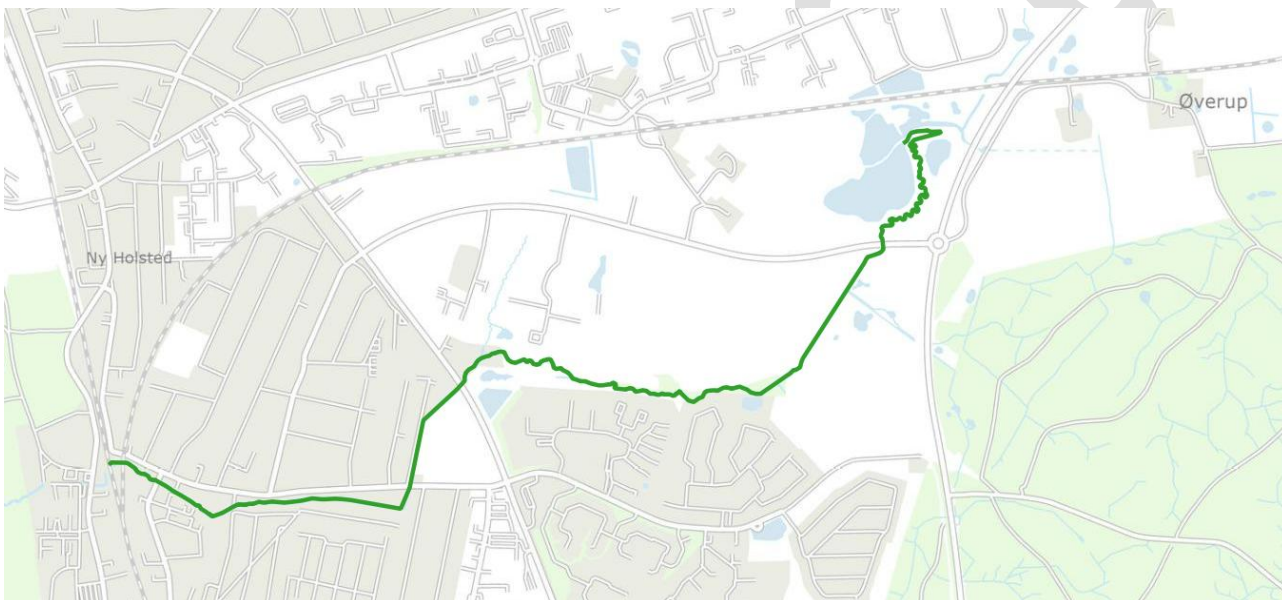
Kort 1.1: Oversigtskort der viser projektets placering nordøst for Næstved by. Projektområdets placering er markeret med skravering.

2. Vandløbsstrækningen

Vandløbsstrækningen har vandområde ID o3892. Strækning er i vandplaneren opgjort til at være 3,24 km lang (se kort 2.1). Den reelle længde er ca. 3,75 km (se kort 2.2). Dette skyldes at Næstved Kommune tidligere har gennemført genslyngning på et stykke af strækningen, der har medført at vandløbet er blevet længere. Vandløbet har typologi 1 (RW1) jf. vandplanen.

Kort 2.1: Oversigtskort fra miljøgis dækkende vandområde o3892. Kortet viser ikke de tiltag som Næstved Kommune har gennemført på vandløbsstrækningen.

Kort 2.2: Oversigtskort der viser de faktuelle vandløbsforløb pr. 1. juli 2024.

Der er for strækningen (o3892) opsat miljømål om god økologisk tilstand. Den nuværende miljøtilstand er moderat økologisk tilstand. I tabel 2.1 ses de opsatte miljømål og deres nuværende tilstand.

Tabel 2.1: Strækningens kvalitetselementer, de opsatte miljømål og den nuværende økologiske tilstand.

Ellebækken o3892		
Kvalitetselement	Økologisk miljømål	Økologisk tilstand
Makrofyter	God økologisk tilstand	Ukendt
Fytobenthos	God økologisk tilstand	Ukendt
Bentiske invertebrater	God økologisk tilstand	Moderat økologisk tilstand
Fisk	God økologisk tilstand	Moderat økologisk tilstand
Nationalt specifikke stoffer	God økologisk tilstand	Ukendt

Størstedelen af strækningen er delvist udskygget og veksler mellem mæandrerende og kanaliseret. Den sidste kilometer af strækningen løber vandløbet gennem et parcelhus-/boligområde. Strækningen mellem st. 600 og st. 1000 ligger lysåben, men dog delvist udskygget af rød hestehov i sommer- og efterårsmånederne.

Kort 2.1.1: Stationeringskort der viser placeringen af stationerne fra st. 200 til st. 2100. Stationeringen er ikke kalibreret med gældende regulativ, men stationeringen mellem st. 600 og st. 1000 er retvisende.

4. Forhold i og omkring projektområdet

Projektet berører matriklerne 4u og 5b Holsted By, Herlufsholm. Begge matrikler ejes af Næstved Kommune.

4.1 Beskyttede sten og jorddiger

Der løber et beskyttet sten- og jorddige gennem området mellem matr. 4u og 5b. Diget berøres ikke af projektet, idet der ikke ændres på vandløbstrace omkring diget.

Kort 4.1.1 Kortet viser beliggenhed af beskyttet sten- og jorddige (brun streg). Den blå streg viser det planlagte fremtidige vandløbstrace.

4.2 Fortidsminde

Der er i området lavet en større museal forundersøgelse (NÆM 2007:200) i forbindelse med etablering af omfartsvej. Der er gjort fund omkring vejbroen over vandløbet. Projektet sendes i høring hos Næstved Museum.

4.3 Lavbundsarealer

En del af projektområdet er udpeget som lavbundsareal (se kort 4.3.1)

Kort 4.3.1 Område udpeget som lavbundsareal. Den blå streg viser det planlagte fremtidige vandløbsstrace

4.4 Fredskov

En del af projektområdet ligger i nyetableret fredskov jf. kort 4.4.1 og der skal derfor indhentes dispensation til at anlægge et nyt vandløbsstrace i området med fredskov.

Kort 4.4.1 Område med fredskov. Den blå streg viser det planlagte fremtidige vandløbstrace.

4.5 Natur

Vandløbet er udpeget som §3 vandløb og der skal derfor indhentes en dispensation fra NBL. Der er ikke registreret beskyttede arter i vandløbet.

Da de hydrologiske forhold omkring vandløbet ikke ændre vil projektet ikke påvirke andre beskyttede naturtyper.

På kort 4.5.1 ses placeringen af beskyttede naturtyper langs og i umiddelbar tilknytning til vandløbet.

Projektet er ikke beliggende i Natura 2000 og vandløbet er ikke omfattet af handleplaner for truede fiskearter.

4.6 Bilag IV arter

Der er fund af spidssnudet frø, springfrø og stor vandsalamander i områderne øst for vandløbet og der er ligeledes mulig forekomst af markfiben og flagermus.

Det vurderes at ingen af disse arter vil blive påvirket negativt af projektet, da der ikke ændres på det hydrologiske forhold i området. Der fældes ikke større træer der kan være opholdssted for flagermus.

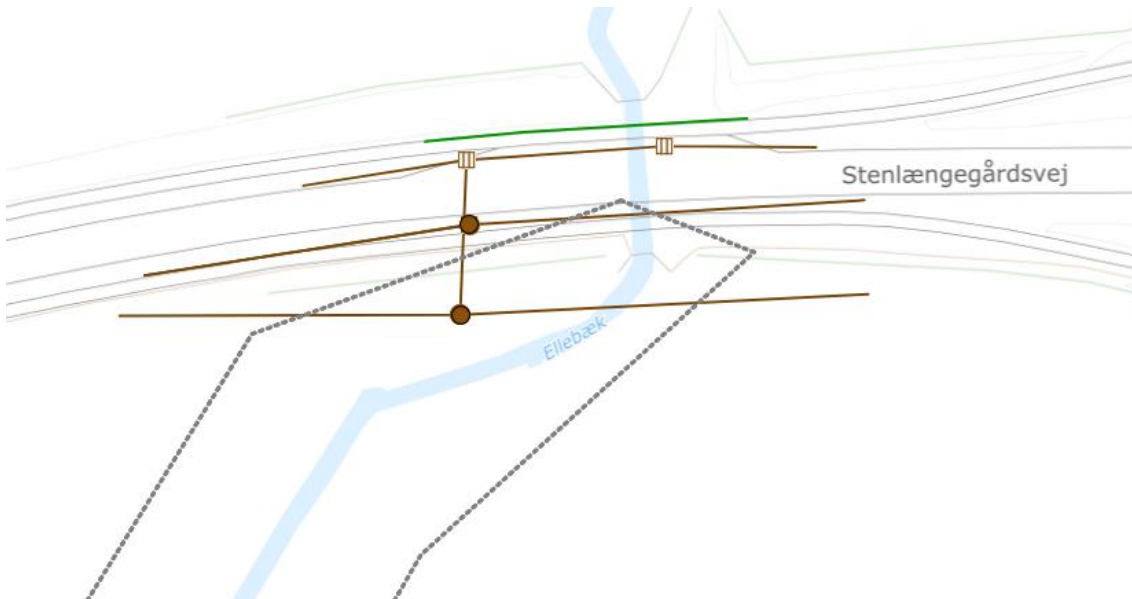
4.7 Miljømål

Der er opsat miljømål for vandløbsstrækningen med krav om god økologisk tilstand for makrofyter, fytobenthos, benthiske invertebrater og fisk (se tabel 2.1).

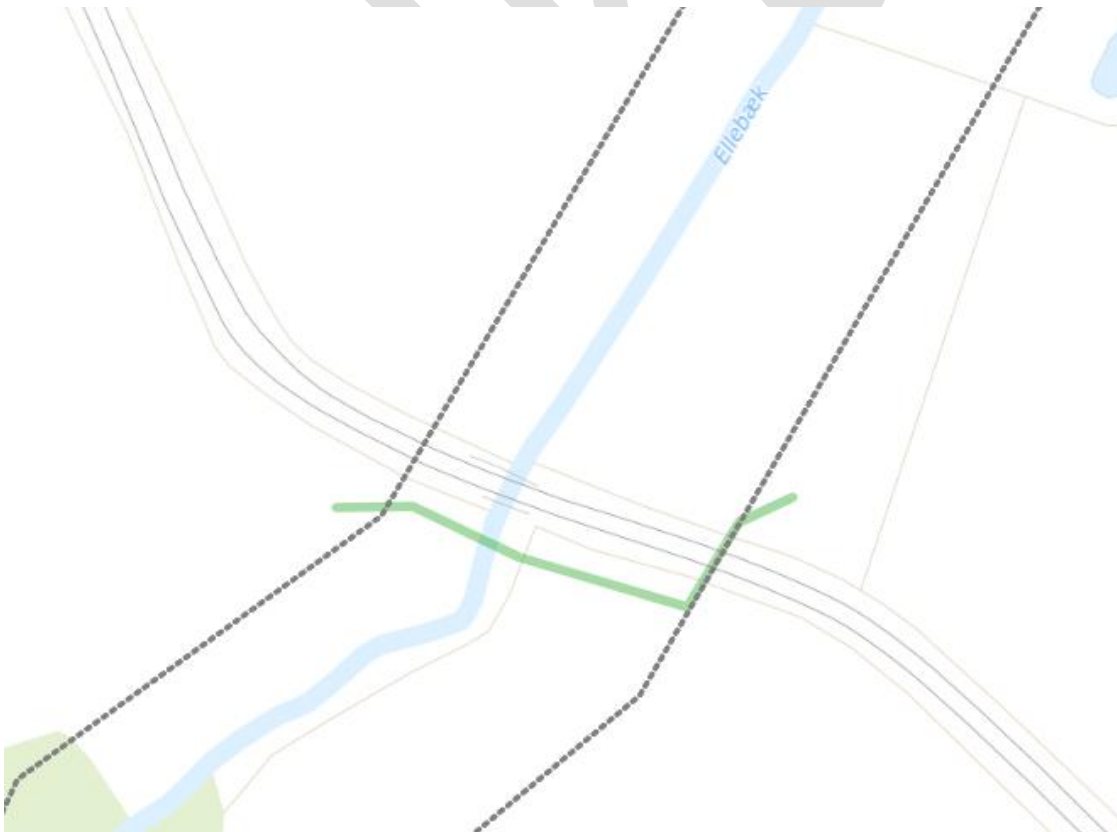
4.8 Tekniske Anlæg og ledningsoplysninger

Der er ikke større tekniske anlæg i projektområdet.

Udtræk fra LER viser, at der ikke er ledninger inden for det område, hvor der påtænkes gravearbejder.

Kort 4.8.1 Kortet viser hhv. en NK-Forsyningsledninger (brun) og en TDC-ledningen (grøn), der løber omkring omfartsvejen (Stenlængegårdsvej). Bemærk at der ikke udføres gravearbejder i dette område.

Kort 4.8.2 Kortet viser en TDC-ledningen (grøn), der løber over vandløbet syd for Skovallen. Bemærk at der ikke udføres gravearbejder i dette område.

4.9 Dræn

Der er ikke lavet en nøje gennemgang af vandløbsstrækningen med henblik på at kortlægge eventuelle dræntilløb, men der er lavet et udtræk fra kommunens egen webGIS (se kort 4.9.1). Hvis disse dræn fortsat er funktionelle føres det til det nye vandløbstrace.

Hvis der i forbindelse med projektet findes yderligere funktionelle dræn, ledes de frem til det nye vandløbstrace.

Kort 4.9.1 Kort der viser dræn (rød streg) fra kommunens webGIS. Funktionaliteten af disse dræn er ukendt, men funktionelle dræn vil blive ledt til det nye vandløbstrace. Den blå streg viser det planlagte fremtidige vandløbstrace

5. Projektbeskrivelse

I det følgende beskrives projektiltag på en delstrækning på Ellebækken.

Der er lavet en nøje gennemgang af hele vandløbsstrækningen med henblik på at klarlægge, hvor der med størst fordel kan foretages genslyngning og derigennem opnå de opsatte miljømål.

Strækningen mellem st. 600 og 980 fremstår kanaliseret, homogen og med få skjulesten. Strækningen ligger lysåben og er præget af tilgroning af rød hestehov. Det er Næstved Kommunes vurdering at denne strækning gennem en genslyngning og udlægning af stenmaterialer i det nye trace, vil kunne medvirke til, at vandløbsstrækningen på sigt vil kunne opfylde de opsatte miljømål.

Faldet på hele strækningen er på ca. 3 ‰ (se tabel 5.1).

Tabel 5.1: De aktuelle faldforhold.

Station	Kote	Fald ‰
600	23,12	
		8,8
643	22,74	
		2,8
735	22,54	
		4,8
762	22,41	
		1,7
980	22,04	

Tabel 5.2: I tabellen beskrives de faktiske fysiske forhold på strækningen omkring st. 600 og st. 1000, samt de virkemidler/tiltag der foretages.

Delstr.	St. start	St. slut	Beskrivelse af faktiske forhold	Virkemiddel/tiltag
1.1	0	< 600	Denne strækning er tidligere restaureret i forbindelse med anlæggelse af en større klima-sø. Strækningen er delvist udskygget og har på længere strækninger fast bund med skjulesten.	Der er ikke umiddelbart behov for nogle tiltag på denne strækning.
1.2	600	610	Landevejsbro med stort vandslug og anlagt i mere end fuld vandløbsbredde (se billede 5.1)	Der er ikke behov for nogle tiltag på denne strækning.
1.3	610	980	Strækningen ligger lysåben, men er præget af tilgroning af rød hestehov (<i>Petasites hybridus</i>). Vandløbet er på strækningen kanaliseret, dybt skåret og præget af blød bund uden variation og kun få skjulesten (se billede 5.2). Der ses enkelte vandplanter herunder vandstjerne (<i>Callitriche sp.</i>) Der er for nyligt plantet skov langs en del af vandløbets østlige brink. Der er gode (relativt) adgangsforhold til vandløbet via indkørsel fra øst/vestgående markvej. Fra st. 930 til st. 975 er der anlagt et større sandfang.	Der gennemføres en genslygning på strækningen jf. kort 5.1. Vandløbet forlænges fra ca. 380 meter til ca. 480 meter. Vandløbet anlægges i et naturligt forløb. Der graves et trace med 1,0 meter bundbrede og med et anlæg på minimum 1:2. Faldet afvikles jævnt indenfor de to trace-stykker hhv. st.643 til st.735 (nyt trace ca. 120 meter) og st.762 til st. 960 (ny trace ca. 250 meter). Der etableres her fald på hhv. 1,8‰ og 1,4‰. Det opgravede materiale benyttes til at lukke det eksisterende løb og eventuelt overskydende materiale spredes i et jævnt lag på det anviste udspretningsareal (kort 5.2). Det nye vandløb graves først. og tilkastningen af det gamle trace må først ske, når der ledes vand ind i det nye trace. Med jævne mellemrum etableres der 6 højl. Disse etableres i fuld bundbrede og med en længde på 3 meter og med en dybde på 50 cm under foranliggende bundkote. Der etableres ny fast bund i det nygravede trace, her udlægges der i fuld bundbrede et 15

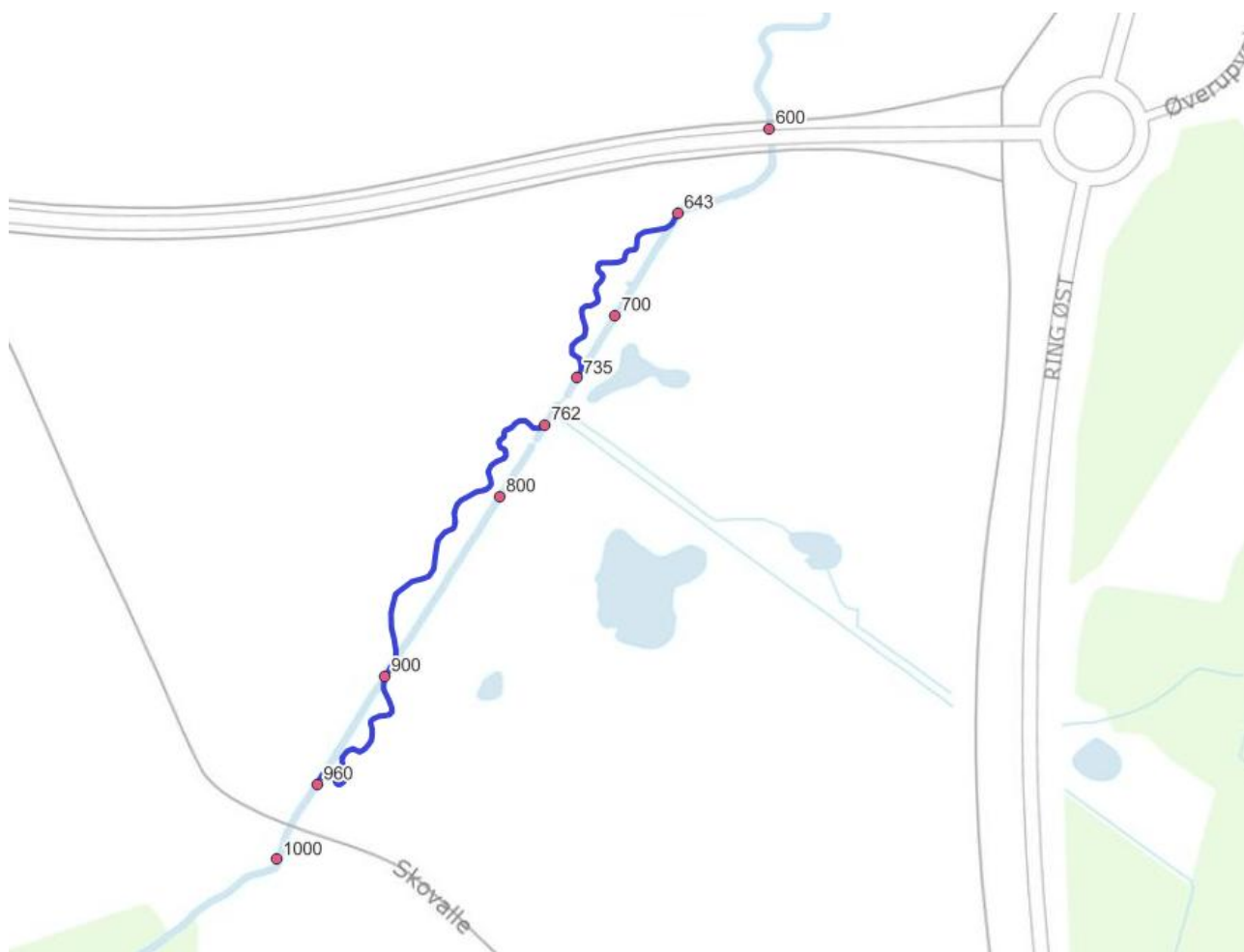
				cm. tykt lag gydegrus (85% nøddesten (Ø16-32mm) og 15% singels (Ø32-64mm). Der udlægges ligeledes skjulesten på den nyanlagte strækning 5 håndsten (Ø64-128mm) pr. lbm. og en større sten (Ø25-40cm på bredeste led) pr. lbm. Der etableres 5 gydestryg a 10 meter med mindst 30 meters afstand. Gydebankerne/strygene etableres efter anvisningerne i DTU Aquas vejledning (her) med en hældning på 5‰. Gydestrygene opbygges af en blanding bestående af 85% nøddesten (Ø16-32mm) og 15% singels (Ø32-64mm).
1.4	980	990	Vejbro (sti)	

Billede 5.1: Her ses landevejsbor ved st. 600. Broen er anlagt således at vandløbet i fuld brede kan løbe gennem broen.

Billede 5.2: Vandløbet nedstrøms st. 610. Strækningen ligger lysåben og er præget af tilgroning af rød hestehov (*Petasites hybridus*).

Kort 5.1 Fremtidige vandløbstrace (blå streg). Vandløbet forlænges mellem st. 643 og st. 960 (317) med ca. 60 meter.

En gennemførsel af projektet vurderes på sigt at kunne medvirke til at de opsatte miljømål opfyldes på strækningen. En forbedring af de fysiske forhold, forbedrede bundforhold og flere skjulesten vil bidrage positivt til vandløbets biodiversitet og skabe bedre forhold for dyr og planter.

Kort 5.2 Muligt udspretningsareal. Arealet benyttes kun, hvis der er overskydende materiale.

6 Arbejdsplads

Tilkørselsforholdende til vandløbsstrækningen kan kun ske fra Skovalle via Kalbyrisvej. Der kan anlægges arbejdsplads umiddelbart opstrøms hvor broen krydser Ellebæk, som anført på kort 5.1.1. Arbejdsplads placering aftales nærmere med lodsejer/kommunen. Vejen er omlagt til sti og det kræver nøgle for at få køretøjer op på stien.

Kort 6.1: Tilkørselsvej (grøn streg) og arbejdsplads (skraveret felt).

7 Dræn og tilløb

Alle dræn bibeholdes, og der ændres ikke på de afvandingsmæssige forhold. Alle dræn føres frem til det nye vandløbstrace. Se også afsnit 4.9.

8 Vandstand og afstrømning

Der ændres ikke på faldforholdene i projektet og derfor vurderes det at projektet ikke vil påvirke vandstand, drænforhold eller afstrømning.

For at sikre og kontrollere at udlægningen af stenmaterialer ikke påvirker vandstand, afstrømnings- og drænforhold i væsentlig grad anvendes den såkaldte "stokkemetode" (se figur 8.1). Før udlægning af stenmaterialer påbegyndes, sættes en landmålerstok ned i vandløbet og vandstanden markeres, herefter udlægges stenmaterialer og vandstande kontrolleres igen. Hvis vandstanden er steget væsentligt (>10 cm) tages der materiale op af vandløbet indtil et acceptabelt niveau igen er nået. På denne måde sikres, at vandløbets evne til at aflede vand ikke forringes, og at der ikke etableres en længere opstuvningszone.

Figur 8.1: En landmålerstok med afsatte mærker for den ønskede vandstand er et simpelt og godt redskab til at sikre sig, at vandstanden holdes på det ønskede niveau (Kilde: Aqua DTU)

10 Afværge foranstaltninger

Der er i projektet ikke behov for afværgeforanstaltninger.

11 Myndighedstilladelser

Der skal forud for en gennemførelse indhentes afgørelser efter hhv. naturbeskyttelsesloven og vandløbsloven og der skal gennemføres en miljøkonsekvensvurdering (VVM-screening).

12 Projektjord og lodsejere

Kun to matrikler berøres af projektet og begge matrikler ejes af Næstved Kommune. Der er derfor ikke gennemført lodsejersamtaler forud for projektets udarbejdelse.

Følgende matrikler inddrages i projektet: 4u og 5b Holsted By, Herlufsholm.

13 Økonomi

Vandløbet er i vandplanen kategoriseret som et typologi 1 (RW1) vandløb og projektet gennemføres derfor med tilskud fra den Nationale Vandløbsordning.

Der er afsat i alt [REDACTED] kr. til anlægsudgifter.

14 Tidsplan

Projektet forventes blive gennemført i 2026. Det vurderes at arbejdet kan udføres på 3-4 uger.

15 Regulativ

Regulativ for Fladså ” Storstrøms Amt. Regulativ for Fladsåen og Snesere Å.” kan findes [her](#).